

**Plenul Colegiului Disciplinar
pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii**

H O T Ă R Ă R E

cu privire la contestația împotriva Hotărârii nr. 129/9 din 09 august 2024 a Completului de
examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar, emisă în privința acțiunilor
judecătorului Eduard Balan de la Judecătoria Bălți, sediul Central.

22 aprilie 2025
nr. 4/3

mun. Chișinău

**Plenul Colegiului Disciplinar pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii, în
componența:**

Președintele ședinței:
Membrii:

Lucia Bagrin
Valentina Stratulat
Lilia Potînga
Vladislav Schibin
Sergiu Beșliu

examinând în ședință publică contestația depusă de avocata Violina Munteanu împotriva
Hotărârii nr. 129/9 din 09 august 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al
Colegiului disciplinar, emisă în privința acțiunilor judecătorului Eduard Balan de la Judecătoria
Bălți, sediul Central,

C O N S T A T Ă :

ARGUMENTELE SESIZĂRII AVOCATEI VIOLINA MUNTEANU:

1. La 22.04.2024 sub nr. 590 p/m la Consiliul Superior al Magistraturii a fost înregistrată
sesizarea înaintată de către avocata Munteanu Violina, prin care se contestă acțiunile
judecătorului Judecătoriei Bălți, sediul Central Balan Eduard la înfăptuirea justiției, și repartizată
spre examinare către Inspekția Judiciară.

În motivarea sesizării înaintate, petiționara indică că cauza civilă cu nr. 2-5709/2023 / nr.
2-23180212-09-2-15122023 a fost repartizată spre examinare în mod aleatoriu judecătorului
Eduard Balan de la Judecătoria Bălți, sediul central.

În acțiunile judecătorului Eduard Balan există o bănuială rezonabilă privind existența
elementelor abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. i), k), p) al Legii cu privire la
răspunderea disciplinară a judecătorilor, adică încălcarea normelor imperative ale legislației în
procesul de înfăptuire a justiției, atitudinea nedemnă în procesul de înfăptuire a justiției față de
colegi, avocați, experți, martori sau alte persoane, alte fapte care aduc atingere onoarei sau
probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură încât se afectează încrederea în
justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea
lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a
judecătorilor.

În acest sens judecătorul Eduard Balan la examinarea cauzei civile indicate supra a încălcat
prevederile art 60 alin. (2) CPC, a manifestat o atitudine nedemnă în procesul de înfăptuire a
justiției față de avocat, iar comportamentul judecătorului în timpul ședinței de judecată și
nerespectarea normelor de procedure civilă în acest proces de judecată aduc atingere prestigiului
justiției și au diminuat încrederea în justiție.

Cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Perepeliuc Olga către
Perepeliuc Ion privind partajul averii comune în devălmășie a fost primită în procedure de către
judecătorul Judecătoriei Bălți (sediul central) Eduard Balan prin încheierea din 26.12.2023.

Astfel, a fost fixată prima ședință de judecată pentru data de 24.01.2024 în care prin
încheierea instanței la solicitarea reprezentantului reclamantului a fost numită o expertiză privind

evaluarea bunului imobil supus partajării.

După care, judecătorul Eduard Balan a mai numit o ședință de judecată în această cauză pentru data de 19.03.2024, între timp până la această ședință de judecată, reprezentantul reclamantei a intervenit cu o ofertă în vederea încheierii unei tranzacții de împăcare a părților în acest litigiu, motiv din care în data de 19.03.2024 s-a solicitat instanței de judecată, în persoana judecătorului Eduard Balan acordarea unui termen pentru încheierea unei tranzacții de împăcare.

Dat fiind faptul că, reclamanta Perepeliuc Olga a fost plecată peste hotarele țării și a revenit în Republica Moldova cu câteva zile înainte de data de 11.04.2024, ultima s-a prezentat la notarul Corina Pădurari din or. Bălți, împreună cu pârâtul Perepeliuc Ion anume în data de 11.04.2024 pentru încheierea acestei tranzacții. Deoarece, reclamanta Perepeliuc Olga cu pârâtul Perepeliuc Ion nu au avut întreg pachetul de acte, notarul a fost în imposibilitate de a întocmi contractul de partaj în acea zi, motiv din care părților li s-a solicitat prezentarea de acte suplimentare și în acest sens au fost reprogramați la notar pentru data de 15.04.2024.

Reieșind din aceste circumstanțe, în data de 11.04.2024, ora 10.00 în cadrul ședinței de judecată în cauza civilă Perepeliuc Olga către Perepeliuc Ion privind partajul averii comune în devălmășie, în calitate de avocat a pârâtului a solicitat instanței de judecată acordarea unui termen suplimentar părților în vederea finisării tranzacției în acest litigiu pe cale amiabilă.

Pentru înaintarea acestei cereri verbale s-a luat în calcul prevederile art. 60 al.1-2 Codul de procedură civilă, care stipulează: (1) în afară de drepturile specificate la art.56, părțile dispun de drepturi speciale. (2) Pe tot parcursul examinării cauzei, reclamantul este în drept să renunțe la acțiune, pârâtul este în drept să recunoască acțiunea, iar părțile pot înceta procesul prin tranzacție de împăcare.

După cum s-a menționat mai sus, părțile în acest litigiu erau în proces de a încheia o tranzacție de împăcare, dar care nu a fost încheiată la data de 11.04.2024 din motive rezonabile. Prin urmare, după punerea în discuție a acestei cereri, reprezentantul reclamantei a confirmat aceste fapte și a susținut cererea de acordare a unui termen suplimentar pentru încheierea tranzacției.

Judecătorul Eduard Balan a respins cererea privind acordarea unui termen de împăcare suplimentar, motivând că cererea este neîntemeiată și prin urmare a dispus examinarea cauzei în fond, menționând că examinarea acestei cauze se tergiversează. Iar, partea care nu este de acord cu încheierile instanței le poate contesta în ordinea stabilită. În acest sens, consideră că judecătorul a exagerat afirmând că respectiva cauză se tergiversează, deoarece în data de 11.04.2024 în acest proces erau la a treia ședință de judecată. Potrivit art. 60 alin. (1-2) CPC, este dreptul părților de a încheia o tranzacție de împăcare, care este un drept special al părților și pe care instanța este obligată să-l respecte, inclusiv să asigure realizarea acestuia dacă părțile doresc acest fapt, dar nu să manifeste în procesul de înfăptuire a justiției o formalitate a respectării acestui drept.

Întrucât, judecătorul Eduard Balan în ședința de judecată din data de 11.04.2024 s-a opus respectării dreptului părților la împăcare, a obiectat asupra acțiunilor abuzive ale dumnealui și insistent să explice din care motive nu poate fi examinată cauza în fond în condiția în care părțile nu sunt gata pentru fond, mai ales că era inițiată o tranzacție de împăcare. Cu regret, comportamentul judecătorului, atitudinea lipsită de respect față de procesul de înfăptuire a justiției a dus la situația de a înainta judecătorului cerere de recuzare în forma verbală, deoarece la acel moment o altă cale de a asigura respectarea drepturilor părților și de a stopa acțiunile abuzive ale judecătorului Eduard Balan în acest proces nu au fost. În consecință, judecătorul Eduard Balan a manifestat față de petentul avocat o atitudine nedemnă în procesul de înfăptuire a justiției prin lipsa de respect care a manifestat-o față de avocat, prin vorbirea arogantă cu tonalitate ridicată, mai grav este că judecătorul a fost agresiv și a strigat în adresa petentului în procesul de judecată (minutul 04.51 secunde din înregistrarea audio a ședinței de judecată).

În final din cauza abuzurilor judecătorului Eduard Balan, ultimul i-a generat petentei o stare emoțională agitată, stresantă, deoarece s-a simțit insultată și înjosită de judecător în prezența celorlalți participanți la proces, fapt care poate fi observat în înregistrarea audio.

Însă, marea dezamăgire pe care a trăit-o la ședința de judecată din data de 11.04.2024 este

atitudinea judecătorului lipsită de respect față de procesul de infaptuire a justitiei, aparent totul este perfect doar pe hârtie, dar în realitate lucrurile stau destul de grav, deși Judecătoria Bălți are statut de instanță model. Este regretabil, că judecătorul nu conștientizează importanța rolului pe care îl are nu doar în procesul de înfăptuire a justitiei, dar și în viața cetățenilor care se adresează instanței de judecată cu diferite litigii. Este de obligația judecătorului să aibă respect față de părți și să respecte în primul rând legea în procesul de infaptuire a justitiei, și nu în ultimul rând să audă părțile în proces și să le asigure respectarea drepturilor procesuale.

Subsecvent celor indicate, comportamentul judecătorului, acțiunile abuzive, vorbirea agresivă, atitudinea nedemnă și lipsa de respect manifestată în ședința de judecată din data de 11.04.2024 de către judecătorul Eduard Balan afectează prestigiul justitiei și a compromis demnitatea judecătorului, iar în consecință am pierdut încrederea în justiția înfăptuită de judecătorul Eduard Balan.

La finalul ședinței de judecată, totuși la insistența părților în proces, judecătorul Eduard Balan a acordat acest termen pentru încheierea tranzacției care a și fost încheiată cu succes în data de 16.04.2024. Tot, la finalul ședinței, judecătorul a intervenit cu o obiecție către avocați că nu ar purta mantie în ședința din 11.04.2024. Într-adevăr nici petenta și nici colega nu a purtat mantie la ședința din data de 11.04.2024, însă la Judecătoria Bălți, sediul central colegii avocați nu poartă mantia, deoarece nu este un spațiu special amenajat în acest sens. Deși, nu lipsa mantiei avocaților a fost motivul comportamentului judecătorului, indicat supra.

Din cele menționate, se conchide că, magistratul Eduard Balan a comis abateri disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. i), κ), p) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, adică încălcarea normelor imperative ale legislației în procesul de înfaptuire a justitiei, atitudinea nedemnă în procesul de înfăptuire a justitiei față de colegi, avocați, experți, martori sau alte persoane, alte fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justitiei în așa măsură încât se afectează încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora, care, după gravitatea lor, nu pot fi calificate doar ca încălcări ale Codului de etică și conduită profesională a judecătorilor.

POZIȚIA INSPECȚIEI JUDICIARE:

2. Prin Decizia Inspecției Judiciare nr. 469s-590 p/m din 30 mai 2024 s-a respins ca neîntemeiată sesizarea înaintată de avocata Munteanu Violina pe motiv că faptele expuse nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare pretinse pentru angajarea răspunderii disciplinare a judecătorului Judecătoria Bălți, sediul Central Balan Eduard conform prevederilor art.4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

POZIȚIA COMPLETULUI DE EXAMINARE A CONTESTAȚIILOR NR. 2 AL COLEGIULUI DISCIPLINAR

3. Prin Hotărârea nr. 129/9 din 09 august 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar a fost respinsă contestația depusă de avocata Munteanu Violina împotriva Deciziei Inspecției Judiciare nr. 469s-590p/m din 30 mai 2024, ca neîntemeiată.

În motivarea hotărârii, Completul de examinare a contestațiilor a reținut că, maniera în care a acționat completul judiciar în vederea punerii în executare a dispozițiilor legale nu poate fi apreciată, ca fiind o încălcare sau o restricție a părții recurente de acces la justiție.

ARGUMENTELE CONTESTAȚIEI:

4. La 25 septembrie 2024 avocata Munteanu Violina a depus o contestație împotriva Hotărârii nr. 129/9 din 09 august 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar.

În susținerea contestației a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate în sesizare. A insistat asupra încălcării disciplinare admise de către judecătorul Balan Eduard, iar maniera în care a acționat completul judiciar în vederea punerii în executare a dispozițiilor legale nu poate fi apreciată ca fiind o încălcare sau o restricție a părții recurente de acces la justiție. A evidențiat vorbirea arogantă manifestată de către judecător, tonalitatea ridicată, caracterul agresiv

manifestat, conform înregistrării ședinței de judecată, care nu a fost examinată de Completul de examinare a contestațiilor.

5. Judecătorul Balan Eduard de la Judecătoria Bălți, sediul Central, nu a depus explicații la contestația avocatei Munteanu Violina, fiind luate în considerație explicațiile depuse anterior la sesizare formulată de către petiționară.

APRECIEREA PLENULUI COLEGIULUI DISCIPLINAR:

6. Examinând contestația și materialele cauzei, în limitele controlului de legalitate, Plenul Colegiului Disciplinar consideră că, contestația depusă de avocata Munteanu Violina urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, cu menținerea fără modificări a Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 129/9 din 09 august 2024, emisă în privința acțiunilor judecătorului Balan Eduard de la Judecătoria Bălți, sediul Central, reieșind din următoarele considerente.

7. Prin dispoziția alin. (3) art. 29 Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârea privind admiterea contestației este obligatorie pentru inspecția judiciară, care urmează să efectueze cercetarea disciplinară în conformitate cu art.23. Hotărârea privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării *poate fi contestată la colegiul disciplinar.*

Procedura de examinare a contestațiilor împotriva hotărârilor completelor de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar privind respingerea contestației împotriva deciziei inspecției judiciare de respingere a sesizării, nu este stabilită prin Legea nr. 178/2014, astfel contestația va fi examinată în conformitate cu procedura stabilită pentru examinarea contestațiilor de către completul de contestații.

Conform prevederilor art. 28 din Legea nr. 178/2014:

(1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizării. *Procedura în fața completelor de contestație este scrisă.*

(2) La necesitate, membrii completelor de contestație pot solicita inspecției judiciare efectuarea unor verificări suplimentare și/sau colectarea unor documente sau probe noi.

(3) Completele de contestație decid:

a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare;

b) respingerea contestației ca neîntemeiată sau tardivă.

(4) În cazul prevăzut la alin. (3) lit. a), cauza restituită inspecției judiciare se repartizează pentru verificări suplimentare altui inspector-judecător.

Plenul Colegiului Disciplinar relevă că, în procedura de examinare a unei contestații depuse împotriva *hotărârii Completului de contestații prin care a fost respinsă contestația împotriva deciziei inspectorului-judecător*, competența Plenului Colegiului Disciplinar constă în verificarea legalității unei hotărâri care nu are ca obiect de examinare o abatere disciplinară determinată și încadrată în prevederile art. 4 din Legea nr. 178/2014. Plenul, care în această procedura deține statut de instanță *quasi-judiciară*, având competența de a respinge contestația ca neîntemeiată, inadmisibilă, tardivă sau de a o admite cu restituirea către inspectorul-judecător pentru efectuarea cercetării suplimentare (*art. 28 din Legea nr. 178/2014 în vigoare la momentul depunerii contestației*).

Ținând cont de faptul că acțiunile judecătorului Balan Eduard de la Judecătoria Bălți, sediul Central, la moment nu au primit o calificare care s-ar încadra în prevederile art. 4 din Legea nr.178/2014, Plenul Colegiului Disciplinar apreciază contestația drept o chestiune fără o complexitate deosebită, care poate fi examinată în procedură scrisă.

În jurisprudența sa Curtea Europeană a recunoscut, că poate fi justificată renunțarea la ținerea unei ședințe în cauze care ridică aspecte cu un caracter limitat [*Allan Jacobsson împotriva Suediei* (nr. 1), pct. 49; *Valová, Slezák și Slezák împotriva Slovaciei*, pct. 65-68] sau chestiuni de drept fără o complexitate deosebită [*Varela Assalino împotriva Portugaliei* (dec.); *Speil împotriva Austriei* (dec.)]. Curtea a decis în repetate rânduri că, în acest domeniu, autoritățile naționale pot, ținând cont de cerințele de eficiență și economie, să renunțe la a se întruni în

ședință, organizarea sistematică a dezbaterilor putând să constituie un obstacol în calea diligenței speciale necesare în domeniul securității sociale (*Schuler-Zraggen împotriva Elveției*, pct. 58; *Döry împotriva Suediei*, pct. 41; a se vedea, a contrario, *Salomonsson împotriva Suediei*, pct. 39-40).

8. Plenul Colegiului Disciplinar reține că Hotărârea motivată a Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 129/9 din 09 august 2024 a fost comunicată petiționarei la 19 septembrie 2024, fapt confirmat prin aviz de recepție.

Plenul Colegiului Disciplinar menționează că avocata Munteanu Violina a depus contestație la 25 septembrie 2024, astfel termenul de contestare a fost respectat.

9. Analizând temeiurile invocate în contestație și materialele administrate precum și Hotărârea motivată a Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar ce se contestă, Plenul Colegiului Disciplinar reține că, în contestație, petenta nu a invocat careva circumstanțe noi, neverificate de Completul de examinare a contestațiilor și respectiv de Inspecția Judiciară, care ar servi drept temei pentru anularea Hotărârii contestate, conform căreia s-a constatat întemeiat de a respinge contestația declarată de avocata Munteanu Violina împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 469s-590p/m din 30 mai 2024 emise pe marginea sesizării depuse la 22.04.2024 asupra acțiunilor judecătorului Balan Eduard de la Judecătoria Bălți, sediul Central, prin care s-a constatat întemeiat că faptele expuse în sesizare nu întrunesc elementele constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute la art.4 alin. (1) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor ne. 178 din 25.07.2014.

În fapt, Plenul Colegiului Disciplinar reține că, la 15 decembrie 2023, avocata Cepoi Ina în interesele Perepeliuc Olga s-a adresat în Judecătoria Bălți, sediul Central cu cerere de chemare în judecată către Perepeliuc Ivan privind partajarea averii comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit fișei de repartizare a dosarului, acțiunea respectivă fiind repartizată prin intermediul PIGD judecătorului Eduard Balan.

Prin încheierea din 20 decembrie 2023 s-a respins cererea avocatei Cepoi Ina în interesele lui Perepeliuc Olga privind scutirea de la plata taxei de stat, și nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de avocata Cepoi Ina în interesele lui Perepeliuc Olga către Perepeliuc Ivan privind partajarea averii și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 26 decembrie 2023 s-a acceptat în procedura contencioasă cererea de chemare în judecată depusă de Perepeliuc Olga către Perepeliuc Ivan cu privire la partajarea bunului imobil proprietate comună în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată, și s-a stabilit ședință de pregătire pentru dezbateri judiciare pentru data de 24 ianuarie 2024, ora 11:00.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2024 s-a admis cererea reprezentantei reclamantei Perepeliuc Olga – avocat Cepoi Ina, privind efectuarea expertizei tehnice judiciare.

Prin încheierea protocolară din 19 martie 2024 s-a respins cererea de amânare a ședinței de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare depusă de avocata Munteanu Violina pe motivul că reprezentanta reclamantei avocat Cepoi Ina a propus încheierea unei tranzacții de împăcare și are nevoie de termen în acest sens. Cererea a fost respinsă pe motivul că reprezentanta reclamantei avocat Cepoi Ina a menționat că nu a fost efectuată expertiza privind evaluarea bunului imobil pe motiv că s-au oprit la tranzacția de împăcare, încheierea instanței nici nu a depus-o la executare. S-a stabilit ședința de examinare în fond pentru data de 11.04.2024, ora 10:00.

Prin încheierea protocolară din 11 aprilie 2024 s-a respins demersul înaintat de către reprezentanta pârâtului avocat Munteanu Violina privind amânarea ședinței pe motivul finisării tranzacției de împăcare, cu dispunerea începerii examinării cauzei în fond și ulterior cercetării materialelor cauzei cu punerea în discuție a posibilității oferirii părților unui termen pentru încheierea unei tranzacții de împăcare. Ulterior, prin încheierea protocolară din aceeași dată s-a oferit un termen suplimentar pentru prezentarea tranzacției de împăcare cu întreruperea ședinței de dezbateri judiciare, examinare în fond pentru data de 24.04.2024, ora 09:00.

Prin încheierea din 24 aprilie 2024 s-a admis renunțul reprezentantei reclamantei Perepeliuc Olga – avocatei Cepoi Ina, la acțiune. Procesul în pricina civilă la cererea de chemare

în judecată depusă de Perepeliuc Olga către Perepeliuc Ivan privind partajarea averii comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată – s-a încetat.

Membrii Colegiului Disciplinar au audiat înregistrarea audio a ședinței de judecată din 11 aprilie 2024 și au oferit apreciere, că conduita manifestată de către judecător se încadrează în limitele admisibile ale conduitei judiciare în cadrul ședinței de judecată, avînd în vedere rolul diriguitor al judecătorului în calitate de președinte al ședinței de judecată, cu raportare la conduita și manifestarea vociferată ale participanților la proces. În acest sens, deși petenta a manifestat dezacord cu acțiunile judecătorului, Plenul Colegiului disciplinar nu a identificat abateri de la normele care reglementează conduita judecătorului în ședința de judecată, fiind o manifestare a rolului judecătorului în organizarea actului de justiție.

Plenul Colegiului disciplinar consideră că alegațiile petentei și pretensele abateri exced sfera răspunderii disciplinare. Astfel, că în exercitarea atribuțiilor, judecătorii beneficiază de libertatea neîngrădită de a soluționa cauzele în mod imparțial, în conformitate cu prevederile legale în vigoare și propriile aprecieri, neafectate de rea-credință.

Concomitent, Plenul Colegiului disciplinar consideră că Completul de examinarea a contestațiilor corect a subliniat că maniera în care a acționat completul judiciar în vederea punerii în executare a dispozițiilor legale nu poate fi apreciată, ca fiind o încălcare sau o restricție a părții recurente de acces la justiție.

În context, relevanță au prevederile **art. 13 alin. (1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească**, care expres stipulează că, *imixtiunea în înfaptuirea justiției este interzisă. Exercitarea de presiune asupra judecătorilor cu scopul de a împiedica judecarea completă și obiectivă a cauzei sau de a influența emiterea hotărîrii judiciare atrage răspundere contravențională sau penală conform legii.*

Totodată, potrivit **art. 1 al Legii cu privire la statutul judecătorului nr. 544**, *puterea judecătorească se exercită numai prin instanța judecătorească în persoana judecătorului, unicul purtător al acestei puteri. Judecătorul este persoana investită constituțional cu atribuții de înfaptuire a justiției, pe care le execută în baza legii. Judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.*

Potrivit **Principiilor de la Bangalore cu privire la conduita judiciară**, *„judecătorul trebuie să își exercite funcția judiciară în mod independent, pe baza propriei aprecieri a faptelor și în concordanță cu spiritul legii, fără influențe externe, sugestii, presiuni, amenințări și fără vreun amestec, direct sau indirect, indiferent de la cine ar proveni și sub ce motiv”.*

În **Recomandarea CM/Rec(2010)12 către statele membre cu privire la judecători**: independența, eficiența și responsabilitățile, Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei a stabilit că: *22. Principiul independenței justiției presupune independența fiecărui judecător în parte în exercitarea funcțiilor judiciare. Judecătorii trebuie să ia decizii în mod independent și imparțial și să poată acționa fără nici un fel de restricții, influențe nepotrivite, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, fie chiar autorități judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale”.*

Din aceste considerente și în baza prevederilor enunțate supra nu pot fi reținute alegațiile petentei din contestare precum că Hotărârea Completului de examinarea a contestațiilor nr. 129/9 din 09 august 2024 este una neîntemeiată fiind pasibilă de casare.

Potrivit principiilor generale ale dreptului, nimeni în afara instanțelor judecătorești în ordinea și procedura stabilită de lege, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei încheierilor, hotărârilor emise.

Totodată, în **Avizul nr.18 (2015) privind poziția puterii judecătorești și relația ei cu celelalte puteri ale statului în democrația modernă**, CCJE a afirmat că *sarcinile de*

interpretare a legii, de analizare a probelor și de evaluare a faptelor, îndeplinite de un judecător pentru a soluționa cazurile, nu trebuie să dea naștere la răspunderea judecătorului, decât în cazuri de rea-credință, intenție, culpă sau neglijență gravă dovedită.

Potrivit **HCC12/2017 din 28.03.2017: „68. Curtea reține că simpla interpretare a legii, stabilire a faptelor sau apreciere a probelor de către judecători pentru a soluționa cauzele nu trebuie să genereze răspunderea civilă, penală sau disciplinară, chiar și în caz de neglijență ordinară. Judecătorii trebuie să aibă libertate neîngrădită pentru a soluționa cauzele imparțial, potrivit propriei lor convingeri și interpretări a faptelor, precum și în conformitate cu legea aplicabilă. Răspunderea civilă (sau penală) poate limita discreția unui judecător de a interpreta și de a aplica legea. Prin urmare, răspunderea judecătorilor nu trebuie să se extindă asupra interpretării legale pe care o adoptă în procesul de examinare judiciară. Doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, răspundere penală sau răspundere civilă. 69. Curtea reține că, deși există un anumit element de discreție la interpretarea legilor, stabilirea faptelor și aprecierea probelor, **intima convingere a judecătorului urmează să opereze în limita cadrului legal. Intima convingere a judecătorului în luarea unei decizii nu are sensul unei simple opinii subiective a judecătorului, ci acela al certitudinii dobândite de acesta în mod obiectiv, pe bază de probe indubitabile.** 79. Curtea menționează că **independența judecătorească impune condiția ca judecătorii să fie protejați de influența din partea altor puteri ale statului și ca fiecare judecător să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual.** Prin urmare, deciziile eronate trebuie să poată fi corectate prin intermediul căilor de atac și nu pot avea drept consecință responsabilizarea individuală a judecătorilor. Or, rolul căilor de atac este anume de a îndrepta eventualele greșeli ale instanțelor inferioare. În calitate de excepții, pot servi doar cazurile în care, în procesul de luare a deciziilor, judecătorii au acționat cu rea-voință sau au admis o omisiune gravă. Aceeași opinie este împărtășită de către Comisia de la Veneția. 89. Curtea reiterează că judecătorii potrivit principiilor internaționale privind independența judecătorească, nu pot fi trași la răspundere penală pentru (1) erori judiciare **care nu implică reaua-credință** și (2) diferențe în interpretarea și aplicarea legii. Remediu principal pentru corectarea acestor greșeli este exercitarea căilor de atac, iar casarea unei hotărâri de către instanțele superioare nu înseamnă în mod automat că judecătorul nu a acționat într-un mod profesionist.”**

Independența judecătorului impune și condiția protejării lui de orice influențe, amenințări, să beneficieze de libertate profesională în interpretarea legii, în evaluarea faptelor și aprecierea probelor în fiecare caz individual, dar nu în dependență de alți factori, de presiuni, diverse critici, etc.

Tot în acest sens, judecătorul în procesul judecării cauzei trebuie să decidă liber, fără influență, presiune sau amenințarea, iar concluziile, opinia care și-o formează la efectuarea justiției nu poate fi cenzurată, decât în ordinea căilor de atac ordinare și/sau extraordinare prevăzute de lege, dar nicidecum nu în cadrul unei verificări disciplinare.

Prin urmare, Plenul Colegiului disciplinar concluzionează că, Completul de examinare a contestațiilor și respectiv inspectorul-judecător corect și multiaspectual au cercetat sesizarea. Astfel Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor de a respinge contestația împotriva deciziei inspectorului judiciar de respingere a sesizării petentului este motivată și fundamentată pe prevederile legale coroborate cu circumstanțele de fapt ale speței.

Este de menționat că în speță nu se atestă faptul că judecătorul Balan Eduard ar fi încălcat o careva normă imperativă. Judecătorul a acționat conform atribuțiilor funcționale. Participanții la proces au dispus de dreptul la soluționarea extrajudiciară a cauzei fără a periclita buna desfășurare a actului jurisdicțional. La fel în speță nu se identifică încălcarea drepturilor și libertăților cărora persoane.

Plenul Colegiului disciplinar susține că pentru a reține săvârșirea unei abateri disciplinare, necesită stabilit dacă abaterea disciplinară este prevăzută de lege, dacă în acțiunile judecătorului sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, inclusiv în special latura obiectivă și

subiectivă, iar în lipsa unui dintre aceste elemente abaterea disciplinară nu există și nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

Concomitent, se atestă că, în acțiunile judecătorului vizat în sesizare și respectiv în contestare nu s-a constatat acțiuni ce ar putea fi considerate fapte care aduc atingere onoarei sau probității profesionale ori prestigiului justiției în așa măsură, încât să afecteze încrederea în justiție, comise în exercitarea atribuțiilor de serviciu sau în afara acestora.

De altfel, Plenul colegiului disciplinar menționează că tragerea judecătorului la răspunderea disciplinară devine posibilă drept consecință a exercitării atribuțiilor cu rea-credință sau neglijență gravă, situație ce nu se atestă la caz.

Totodată caracterul intenționat și neglijența gravă reprezintă o condiție sine qua non pentru tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului în temeiul art. 4 alin. (1) al Legii nr. 178, circumstanțe care în speță lipsesc.

Prin urmare, Plenul Colegiului Disciplinar reține că, atât Inspekția judiciară, cât și Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar, corect au analizat și interpretat circumstanțele faptice invocate de autorul sesizării și al contestației și au reținut că aceste fapte nu fac obiectul contenciosului disciplinar, fiind emisă o decizie și o hotărâre legală și întemeiată.

10. În corespundere cu dispozițiile art. 35 alin. (2) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, hotărârile plenului colegiului disciplinar se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.

Având în vedere cele expuse și urmare a exprimării votului membrilor prezenți la ședință, Plenul Colegiului disciplinar cu 5 (cinci) voturi „pro” și 0 (zero) voturi „împotriva” respinge contestația depusă de avocata Munteanu Violina împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 129/9 din 09 august 2024.

11. În conformitate cu art. 28, alin. (3), lit. b) și 35 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului disciplinar

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. **Se respinge** contestația depusă de avocata Munteanu Violina împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 129/9 din 09 august 2024, emisă în privința acțiunilor judecătorului Balan Eduard de la Judecătoria Bălți, sediul Central.

2. Se menține fără modificări Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 129/9 din 09 august 2024.

3. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la Consiliul Superior al Magistraturii în termen de 15 zile de la data primirii copiei Hotărârii motivate.

4. Copia prezentei Hotărâri se expediază spre informare persoanelor vizate și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Colegiului Disciplinar**

Lucia Bagrin

Membrii: /semnăturile/

Valentina Stratulat

Lilia Potînga

Vladislav Schibin

Sergiu Beșliu